

Skjåk kommune

2690 SKJÅK

Dykkar referanse
Vår referanse 2014/4844-1 433.52 VMK
Sakshandsamar Victoria Marie Kristiansen, tlf. 61 26 60 65
Avdeling Miljøvernavdelinga

Dato 18.07.2014

Løyve til skadefelling av jerv i Skjåk kommune

Fylkesmannen i Oppland viser til munnleg søknad frå saueeigar Susanne Brenna i Skjåk kommune torsdag 17. juli 2014 kl. 20:09 om skadefellingsløyve på ein jerv, samt til skriftlig søknad frå Skjåk kommune fredag 18. juli 2014.

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland Skjåk kommune skadefellingsløyve på ein jerv i perioden 17. juli 2014 kl. 22:00 til 24. juli 2014 kl. 12:00. Vi har lagt vesentleg vekt på at det på søketidspunktet var tre lam dokumentert tatt av jerv (2-3 dg gamle), og eit lam antatt tatt av jerv (eldre skade). I tillegg mangla det minst 9 lam i området. Skjåk kommune er ansvarleg for skadefellingsforsøket. Nærmare vilkår følgjer av dette brevet.

Dette vedtaket ble gitt munnleg til søker Susanne Brenna kl. 22:00 den 17. juli 2014. Rovviltnemnda v/leiar er orientert om vedtaket.

Bakgrunn

Onsdag 16. juli meldte Susanne Brenna om ni søyer som mangla minst eitt lam kvar. Fleire av søyene var rispa opp i snuteregionen. Det ble søkt om fellingsløyve same dag, men gitt avslag, da årsaken til skadane ikkje var kjent.

Den 17. juli undersøkte SNO fire lam i området Skauta – Kollungselva i Skjåk. Tre av disse fikk konklusjonen dokumentert tatt av jerv og ble funnet innanfor eit område på ca 100 meter. SNO vurderte dei tre skadande til å vere 2-3 dagar gamle. Det siste lammet fikk konklusjonen antatt tatt av jerv, og var truleg noen dagar eldre.

Det er om lag 3000 søyer og lam på beite i sørområdet i Skjåk.

Lovgrunnlaget

Det rettslege grunnlaget for avgjerda er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfald § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9.

Naturmangfaldlova § 1 (formål):

”Lovens formål er at naturen med sitt biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser tas vare på ved bærekraftig bruk og vern, også slik at den gir grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur.”

Naturmangfaldlova § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

«Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

- a) for å beskytte naturlig forekommende planter, dyr og økosystemer,
- b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,
- c) for å ivareta allmenne helse- og sikkerhetshensyn eller andre offentlige interesser av vesentlig betydning,
- d) (...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)»

Rovviltforskriften § 1 (formål):

”Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.”

Rovviltforskriften § 9 (fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

”Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a. områdets betydning som beitemark
- b. skadenes omfang og utvikling
- c. potensialet for fremtidige skader
- d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf viltloven § 35.”

I henhold til § 9 i forskriften kan Fylkesmannen gi fellingsløyve for å forhindre framtidig skade innanfor ramma av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda, jf. forskriften § 8. Nemnda vedtok i møte 15. mai 2014 en skadefellingskvote på 4 jerv. Pr. i dag er det ikkje felt dyr av kvota.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfaldlova § 5 er det eit mål at artane og deira genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artane opptre i levedyktige bestandar i deira naturlege utbreiingsområder. Tiltak etter naturmangfaldlova skal likevel vurderast mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. Ei slik vurdering skal ikkje medføre at målet i § 5 sjåast bort ifrå, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annan måte eller i anna tempo enn om naturmangfaldet var det einaste omsynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Naturmangfaldlova § 5 og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning er konkretisert gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 3. Bestandsmålet for jerv i Oppland er 4 årlige ynglingar.

Etter naturmangfaldlova § 7 skal prinsippa i §§ 8 til 12 i naturmangfaldlova leggjast til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har nytta eksisterande kunnskap om jerv i behandlinga av saken, jf. § 8. Det er foreløpig registrert sju ynglingar av jerv i Oppland sist vinter (Rovdata leverer sin statusrapport rundt 1. oktober 2014). Fem av disse ynglingane er innanfor jerveprioritert område, de to resterende utanfor. Det er gjort hiuttak på ein lokalitet innanfor jervesona, samt på de to lokalitetane utanfor. Totalt er det tatt ut 8 dyr gjennom hiuttak (7 valpar + ei tisper). Gjennom statusrapporter frå Rovdata og annen informasjon frå overvakinga og skandinaviske forskingsprosjekt på jerv er det god kunnskap om den samla belastninga som jervebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfaldlova § 10. DNA-overvaking av jervestamma gir også eit verdifullt supplement til ynglere registreringane.

Ut over enkelte påkjørsler og predasjon skjer avgangen av jerv i hovudsak gjennom lisensfelling og skadefelling.

Tilfelle der det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette, ligger i kjernen av virkeområdet for når Fylkesmannen kan gi fellingsløyve etter § 9 i rovviltforskriften. Skadeområdet ligger innanfor jerveprioritert område, jf. rovviltnemnda sin forvaltningsplan. Terskelen for skadefelling av jerv skal være høgare her enn utanfor jerveprioritert område, jf. forvaltningsplanen og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Fylkesmannen meiner beitenæringa i det aktuelle området står overfor pågåande tap til jerv av eit omfang som gir grunnlag for skadefellingsløyve, samt at potensialet for vidare tap er stort, jf § 9 b og c. Fylkesmannen meiner det ikkje er hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre alternative førebyggjande tiltak til skadefelling, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade ut frå den akutte tapssituasjonen, jf. rovviltforskriften § 9 d.

Fylkesmannen har vurdert den samla belastninga som jervebestanden er og vil bli utsatt for, og meiner at vedtaket ikkje er i strid med prinsippet i § 10 i naturmangfaldlova. Ut frå nemnte bakgrunn over vurderer vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, og vi har derfor lagt liten vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfaldlova § 9. Etter vår vurdering er § 11 ikkje relevant her. Vi legger til grunn at den nasjonalt fastsette fordelinga av talet på ynglingar av jerv til de ulike forvaltningsregionene, og rovviltnemndas geografisk differensierte forvaltning av jerv i Oppland, oppfyller de omsyn som er nedfelt i naturmangfaldlova § 12.

Vedtak

Med heimel i naturmangfaldlova § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland Skjåk kommune skadefellingsløyve på ein jerv i perioden 17. juli 2014 kl. 22:00 til 24. juli 2014 kl. 12:00. Vi har lagt vesentleg vekt på at det på søketidspunktet var tre lam dokumentert tatt av jerv (2-3 dg gamle), og eit lam antatt tatt av jerv (eldre skade). I tillegg mangla det minst 9 lam i området. Skjåk kommune er ansvarleg for skadefellingsforsøket.

Følgjande vilkår gjeld for fellingsløyvet:

1. Familiegrupper av jerv som opptrer saman er unntatt frå skadefellingsløyvet. Dei tiltak som er mulige for å unngå at ei familiegruppe felles skal vere gjort.
2. Skadefellingsforsøket skal etter beste evne rettast mot skadegjerande individ. Innsatsen bør styrast mot der tapa sist har skjedd, og der de eventuelt utviklar seg vidare.
3. Skadefellingsområdet er avgrensa til Skjåk kommune sør for Rv 15. Fylkesmannen kan endre avgrensinga raskt dersom vidare skadeutvikling gjør det nødvendig.
4. Skadefellingsløyvet gjeld i tidsrommet 17. juli 2014 kl. 22:00 til 24. juli 2014 kl. 12:00.

5. Dersom det gis skadefellingsløyve i fleire områder samtidig, vil skadefellingsløyvet inndras umiddelbart dersom kvota for betinga skadefelling blir fylt.
6. Det skal nyttas våpen og ammunisjon som tilfredsstiller krava til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt, felling og fangst.
7. Fylkesmannen og Statens naturoppsyn skal utan opphald underrettes om alle tilfelle der dyr skytast på, blir såra eller felles. Dersom dyr blir skadeskutt plikter dei ansvarlege å gjøre det dei kan for å avlive dyret snarast mulig. Skyttar plikter å forvisse seg om at påskott dyr er truffet eller ikkje. Fylkesmannen avgjør vidare gjennomføring og avslutning av ettersøk. Dei som har deltatt i forsøket på skadefelling skal utan godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det vidare ettersøk.
8. Den som feller dyr skal framvise felt dyr for Statens naturoppsyn for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og skyttar skal kunne påvise fellingssted etter spørsmål frå Statens naturoppsyn, politiet eller Fylkesmannen.
9. Jerv felt i medhald av dette løyvet er Viltfondets eigedom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt dyr utan nærmare samtykke frå Miljødirektoratet.
10. Skadefellingsløyvet gis til Skjåk kommune. Bare personer som er oppnevnt til kommunalt skadefellingslag kan delta i skadefellingsforsøket. Kommunen skal sende ei oversikt over deltakerane i skadefellingslaget til Fylkesmannen, dersom dette ikkje er gjort tidlegare i år. Det er ei forutsetning at kommunen sørger for at alle som deltar i skadefellingslaget er kjent med dette brevets innhold, samt de generelle gjeldende bestemmelsene i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
11. Deltakerane i skadefellingslaget skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve seinast i 2013, og være registrert som lisensjegerar.
12. Ansvarlig skadefellingsleder kan, dersom det blir vurdert som aktuelt, sjølv ta kontakt med SNO for eventuell bistand. Slik bistand kan bestå av f.eks. kompetanseoppbygging/opplæringstiltak. SNO vil vurdere eventuelle henvendelser bl.a. med bakgrunn i egen kapasitet.
13. Skadefellingsforsøk og skadefelling i medhald av dette løyvet kan skje utan omsyn til grunneigarretten, jf. Lov om jakt og fangst av vilt § 35.
14. I henhold til rovviltforskriften § 9a skal deltakerar i det kommunale skadefellingslaget få godtgjøring for tid som er nytta til skadefellingsforsøk. Deltakerar som mottar godtgjøring etter ordninga må være registrerte lisensjegerar, jf. rovviltforskriften § 15. Fylkesmannen legger til grunn at skadefellingsforsøket skal gjennomførast på ei effektiv og hensiktsmessig måte. Det blir satt av ei økonomisk ramme på inntil kr 40 000,-.

I tillegg til døgnseten (1 400,- pr døgn) skal kommunen også beregne feriepengar og arbeidsgjeveravgift, og dette skal kommunen dekke innanfor den ramma frå Fylkesmannen. Av kommentarane til forskriften går det fram også dei forhold som faller utanfor ordninga. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkåra, samt rapport frå skadefellingsleiar om skadefellingsforsøket og den tid som er brukt. Fylkesmannen yter etter søknad tilskot til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkåra nemnt over.

Kommunen kan søke om dekning for direkte og dokumenterte kostnader ved oppdraget, med ein øvre grense på inntil kr 10 000,-. Det er ikkje anledning til å bruke desse midlane til

lønnskostnader, dekning av administrative utgifter for kommunen mv. i tilknytning til lokalt organiserte jegerar i forbindelse med iverksetting av fellingsløyver.

Kommunane må sørge for at deltakerane i skadefellingslaget fører timelister og oversikt over kjørte kilometer mv. Kommunane skal sende skadefellingslogg til Fylkesmannen.

Skadefellingslogg skal sendast innan tre uker etter at skadefellingsforsøket er avslutta. Ved behov for midler utover ramma må Fylkesmannen bli kontakta.

15. Ansvarlig skadefellingsleder skal rapportere hver tredje dag om skadefellingsforsøket til Fylkesmannen, på telefon 61 26 60 00 eller 977 37 223.

Klageadgang

Det kan klagast på vedtaket innan tre uker til Miljødirektoratet. Ei eventuell klage sendast til Fylkesmannen i Oppland.

Steinar Fossum e.f.
fung. avdelingsdirektør

Victoria Marie Kristiansen
rådgiver

Etter våre rutinar er dette brevet godkjent og sendt utan underskrift.

Kopi:

Lom kommune
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane